

ALBĀNIJA

SEPTEMBRIS 2025

VELO
CEĻOJUMI
CILVĒKI
KULTŪRA
DABA

*Celā uz
seniem stāstiem
pa Albānijas kalniem*

VELOCEĻOJUMS
KALNI, JŪRA
UN PIEDZĪVOJUMI

VAIRĀK
NEKĀ TIKAI
GALMĒRKIS

ŠAJĀ NUMURĀ

Rīga – Tirāna
Tirāna
Tirāna – Elbasana
Elbasana – Ohridas ezers

15
dienu ceļojums
no kalniem līdz jūrai

Ohridas ezers
Korča
Saranda
Durresa

*Mūsu brauciens
pa Albāniju*

Ceļojuma piezīmes,
cilvēki, ainavas
un ceļa stāsti

M. Kārklīnš

04. LIDOJUMS RĪGA - TIRĀNA

Lidmašīnā pieejams Starlink internets

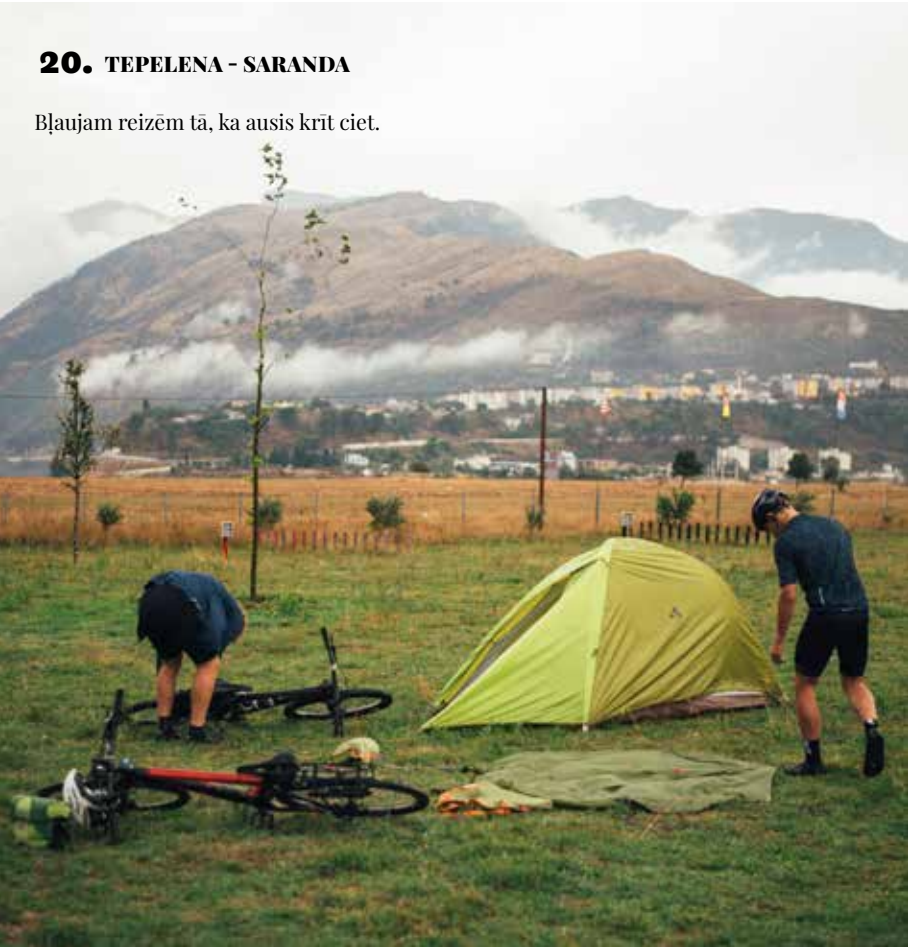
06. TIRĀNA

Acis un ausis jātur vaļā, bedres, smagie, un albāņi nav nekādi norvēģi

08. TIRĀNA - ELBASAN

Jābrīnās, kā tie zemie Porshe neko apakšā sev nenolauž, it sevišķi braucot pa tamsu un lietu.

20. TEPELENA - SARANDA

Bļaujam reizēm tā, ka ausis krit ciet.

10. OHRIDAS EZERS

Kā ezers klusē, tā dvēsele raugās sevi.

12. POGRADECA - KORČA

Pēc romantiskās fotografešanas braucam uz Ziemeļmaķedoniju

16. KORČA - LESKOVIKA

Skaists parks, atkritumi savākti.

18. LESKOVIKA - TEPELENA

Brauciens uz kanjonu un veco tiltu pēc pusdienām nav viegls.

22. KORFU SALAS

Vieta, kur Odisejs sastapa fenīciešu civilizāciju.

24. SARANDA - HIMARE

Komunisms Albānijā

26. HIMARE - VLORA

Pirms izbraukšanas sataisām Vijas riteņa bremzes, priekšējas vispar bija pazudušas.

Mūsu brauciens pa Albāniju

Pagājis jau tieši gads, kopš ceļojuma, un beidzot žurnāls pabeigts. Raibs un spraigs gads, dažādas pārmaiņas darba ritmā, tāpēc arī vien mazāk laika atliek veltīt dažiem hobijiem, papildus tam vēl uz pusgadu bija noplīsis lielais datorš, un ar lielām pūlēm panācu, ka bojātās detaļas vai nu nokompensēja vai samainīja pret jaunām.

Baigi forši, ka pēc Albānijas brauciena izveidojās jauna Whatsapp grupa - Loderi. Iespēju robežās cenšamies organizēt mazas grupas pasākumus, kā arī protams dalāmies ar dažādiem ikdienas momentiem. Ceļojums beidzās, bet mēs neizklīstam katrs uz savu pusi.

Novēlu lasītājiem sajust kaut daļu no tām emocijām, ko mēģināju ielikt savos aprakstos un bildēs, un ieraudzīt cik vienreizēji skaistā pasaulē mēs dzīvojam, un cik daudz reāli forši cilvēki ir mums visapkārt!

M. Karklins

Lidojums Rīga – Tirāna

4.septembris – pirmā diena

Lidojuma laikā pieejams Starlink internets, tā kā nav tik traki, var pēdējās ziņas YOUTUBE un Panorāmu noskatīties plivinoties vienpadsmit kilometrus virs zemes.

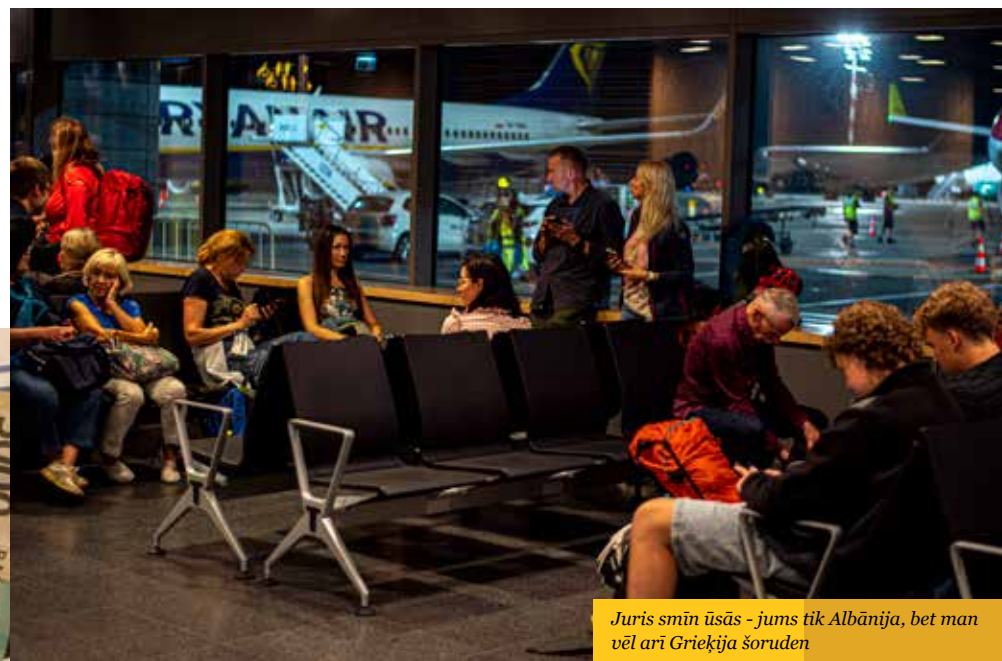
Daudzi mēģina tikt pie Albānijas interneta ar Yesim aplikāciju, un tas nav nemaz tik viegli.

Jau gadu nekur neesmu bijis, tik vien kā vingrojis, krājis naudu, un tā arī neko nesakrāju, labi, ka Andrim Valertam sanāca par lidojumu, somu un velo vešanu. Līdz ar to Albānija domās pa šo laiku jau izbraukāta neskaitāmas reizes. Par to jau liecina arī milzīgā soma, tajā sabāzts praktiski viss, par ko vien prāts varējis aizdomāties, ir pat elektroniska suņu svilpe - baidītājs un ceļojuma fēns. Somai nekādu riteņu nav, tāpēc vajadzīgs pārcilvēcisk spēks, lai to kustinātu, un te nu noder tās daudzās

vingrošanas stundas, savādāk tik viens neveikls stiepiens pa trepēm un gaidi atkal nākošo ceļojumu tik tepat pa mājām. Uz lidostu braucam tāpat kā citos gados, ar Boltu, labi, ka vismaz Daigu aizved draudzene Elga, jo mēs trīs knapi iestīvējam savas someles, kompaktajā Toyota SUVā un priecājamies, ka paši neesam uz 120, tad diez vai tas vienlitrīgais motorelis varētu mūs pavilkt. Lidostā jūra līdz ceļiem no priekiem, un tā vien visu laiku jāpie-domā, lai nepazaudētu kādu no mazajām

somiņām, pasi vai telefonu. Pērkot uz pusi nocenotās bulciņas, jo mūsu reiss ir šovakar pēdējais, konstatēju, ka biļetes pie manis vairāk nav, galu galā jau atradās Daigas somiņā, bet kādā veidā tās tur nokļuva, tas nav īsti saprotams. Pirms lidojuma daudzi mēģina tikt pie Albānijas interneta ar Yesim aplikācijas palīdzību, un katrs gadījums unikāls, vienam izdodas pa lēto, jo dabū vairākas atlaides, citam nedod nevienu, citam vispār internets pazudis pat vietējais. Tā jau varētu ņemties ilgi,

Juris smīn ūsās - jums tik Albānija, bet man vēl arī Grieķija šoruden

bet par laimi sākās iesēšanās mūsu Latvijas karoga krāsās izkrāsotajā Airbaltic lidmašīnā. Lidojuma laikā arī pieejams Starlink internets, tā kā nav tik traki, var pēdējās ziņas un panorāmu noskatīties plivinoties augstu virs zemes.

Vispār jau gribās drusku pagulēt, bet tie beņķi ir tik šauri, izmēģinos, gan šā, gan tā, labi, ja uz kādām divdesmit minūtēm kaut kā iesnaudos.

Albānijas lidostā mūs sagaida trīs taksisti, kaut arī mūsu mazajam taboram biju sarunājis divus busiņus, bet viena busiņa vietā mersis un vēl viena mašīnīte. Diezgan raiti aizšaujam līdz mūsu viesnīcai, pirms tam vismaz septiņas reizes biju saimnieku brīdinājis, ka ieradīsimies

“Vispār jau gribās drusku pagulēt, bet tie beņķi ir tik šauri, izmēģinos, gan šā, gan tā, labi, ja uz kādām divdesmit minūtēm kaut kā iesnaudos.”

nakts vidū, tāpēc pēc piezvanīšanas, atnāca dažu minūšu laikā. Līdz ar to samērā raiti tiekam pie saviem numuriņiem. Gala cenas apmēram tādas, kādas redzējām Booking.comā, tik nedaudz noapaļotas uz augšu, bet tas jau saprotams, paskatoties, cik tagad jau rāda pulkstenis. Pa šaurajām un diezgan stāvajām trepiņām savu supersmago somu uzstīvēju pūsdams un elsdams, labi, ka mājai tikai divi stāvi.

Tā uzreiz aizmigt nepalīdz pat līdzpaņemtais Rīgas balzāms, bet gan jau kalni un ričuks ar laiku visu sakārtos kā vajag.

Ūsainais Juris

Pirms desmit gadiem Bimba uz Melnkalnes veloceļojumu bija sarunājis sev līdzīgu Juri, mani savukārt Uldis savaņģoja. Un tā nu tie gadiņi skrien, un mēs tik braucam, gan pa Latviju, gan pa ārzemēm. Kādreiz Juris aizbrauca visiem pa priekšu, un pēc tam stundām sēdēja uz akmens, kamēr atvelkās astes gals. Principā nekas nav mainījies, tikai tagad vairāk nemaz negaida, tik sarunā kādu braucēju, kas rāda ceļu, un lepni sagaida mūs jau galapunktā.

TIRĀNA

5.septembris – otrā diena

Acis un ausis jātur vaļā, bedres, smagie, un albāņi nav nekādi norvēģi. ja bus iespēja, tie mūs nodzīs, pat, ja līdz ričuka rokturim palikuši tikai dažī centimetri un vēl protams tas karstums.

TIRĀNA

Nakts nebija pārāk gara, bet nu dažas stundas nolauz-tas gan.

Brokastīs ola, desiņa, tomāti, maizīte, arbūzs, nemaz nav slikti par desmit euro no cilvēka kopā ar visām naktsmājām.

Andris, kā jau solīja, pre-cīzi deviņos pieripina busiņu, lai mēs tur varētu salādēt savas ceļojuma somas. Pamazām apjaušam, kur esam atpērušies, karstums pieaug ik pa minūtei, divi kilometri jau nav pārāk tālu, bet nu kempingā iesteberē-jam jau manāmi iesvīduši.

Atpakojam ričukus, pārgērbjamies un pusdienu laikā, kad sākas pats lielākais karstums braucam pa šoseju uz Albānijas galvaspilsē-tu Tirānu. Ceļi pašauri, satiksme intensīva, tuvo-joties centram transporta plūsma paliek arvien lielāka, ik pa laikam uztaisam mazas pauzītes, bet nu šie divdesmitpieci - trīsdesmit

Jaunie stikla torni pie Skanderbega laukuma — tiek uzskatīti par simbolisku pretstatu bunkuriem: no noslēgtības un bailēm uz atvērtību un caurspīdīgumu.

kilometri līdz pilsētas centram ir diezgan liels pārbaudījums. Acis un ausis jātur vaļā, bedres, smagie, un albāņi nav nekādi norvēģi, ja būs iespēja, tie mūs nodzīs, pat, ja līdz ričuka rokturim palikuši tikai dažī centimetri un vēl tas karstums. Vienā no vecpilsētas krodziņiem ieturam vieglas pusdienas, un ar alu cenšamies noska-lot vakardienas neizgulēto miegu un šī rīta stresīgu.

Pēcpusdienā laiks nav vairāk tik karsts, apmeklējam bunkurmuzeju, mošejas, ba-znīcas, mētajamies pa centru turpu, šurpu, kamēr vakar-pusē atkal diezgan iespringts ceļš uz kempingu, ja godīgi, tad viena no sarežģītākām braukšanām, kāda man bi-jusi. Te gan ielu malās pilns ar stāvošām mašīnām divās rindās, gan mašīnas durvīm, kas pēkšņi var atvērties un protams viss pārējais pilsētas haoss.

Lai tiktu švakara kem-

pingā, jāuzrāpjas diezgan pastāvā paugurā, kā sapratu no Andra stāstītā, tad arī ar busiņu uzbraukt nav bijis pārāk viegli.

Kad esam sacēlušī teltis, sapūtuši matračus un izvandījušies pa savām somām, jauki pavakarīņo-jam, un nočillojam līdz vēlai naktij, viss jau būtu bijis labi, ja netālu nebūtu dzirdams dzīvais koncerts, nevar saprast, vai nu svin kāzas, vai svētās Terēzes dienas svētkus, bet dzied un spēlē uz nebēdu. Neatceros, kad pēdējo reizi gulēju ar ausu aizbāžņiem, līdz šim kaut kā centos iztikt bez tiem, tagad mēģinu tos ieskrūvēt ausīs, lai nekristu laukā. Un ņemot vērā sarežģīto satiksmi, un to, ka vēlreiz rīt būs jāizkuļās cauri pilsētai, daudz maz jābūt formā un jāizguļās, lai ar visu to cīnītos.

Vēsturiska atkāpe: Albānijā ir vairāk nekā 170 000 betona bunkuru, kas izkaisīti pa visu valsti – kalnos, laukos, pilsētās, pat pludmalēs. Liela daļa no tiem atrodas tieši Tirānas ap-kārtnē, jo tie tika plānoti kā galvaspilsētas aizsardzības sistēmas daļa. Šī masveida militārā būvniecība sākās Envera Hodžas diktatūras laikā 1970. un 1980. gados. Hodža vadīja Albāniju vairāk nekā četras desmitgades, un viņa režīms bija viens no visizolētākajiem un vispara-noiskākajiem pasaulē. Viņš pārtrauca attiecības gan ar Padomju Savienību, gan ar Ķīnu, uzskatot, ka visi ārējie spēki — gan NATO, gan Varšavas pakts, gan „revid-ionisti” un „imperālisti” — grasās iebrukt Albānijā. Rezultātā tika izstrādāta ideja par tā dēvēto “betona tautu” — valsti, kur katram iedzīvotājam vajadzētu būt tuvumā savam aizsardzības bunkuram. Bunkuri tika būvēti visur: pie skolām, slimnīcām, parkos, kalnu

takās, ciematos un gar jūras krastu. Daži bija paredzēti tikai vienai personai, citi – veselas vienības vai ģimenes aizsardzībai. Šie būvprojekti tika īstenoti ar milzīgiem resursiem — tiek lēsts, ka vairāk nekā trešdaļa valsts iekšzemes kopprodukta tika novirzīta militārajai infra-struktūrai. Bunkuru izturību testēja ar reāliem tanku un artilērijas uzbrukumiem. Leģenda vēsta, ka viens no galvenāji-em inženieriem tika ievietots testa bunkurā, kamēr tas tika apšaudīts ar tanku. Kad viņš izdzīvoja, Hodža personīgi apstiprināja konstrukciju sērijveida ražošanai. No tā brīža bunkuri kļuva par neatņemamu Albānijas ainavas daļu — tie bija mazi, pelēcīgi kupoli, kas kā sēnes izauga pēc lietus visā valstī.

Pēc komunistiskā režīma sabrukuma 1990. gados bunkuri zaudēja savu mil-itāro nozīmi, taču tie palika kā monuments absurdam un bailēm, kas valdīja šajā laikā.

Viss sākās ar vienu konkrētu simbolu — “I LOVE NY”, kas tika radīts 1977. gadā, kad Ņujorka bija finanšu krīzē un tai bija slihta reputācija (noziedzība, sabrukusi infrastruktūra). Dizainu izveidoja grafīks Miltons Glāzers, un tas kļuva par vienu no atpazīstamākajiem logotipiem pasaulē. Tas bija vienkāršs, ģeniāls risinājums — balts fons, melns “I” un “NY”, un sarkana sirds vidū. Šis simbols pārvērtā negatīvo pilsētas tēlu par mīlestības un lepnuma ikonu, kas izplatījās visā pasaulē.

Vietējie šo tuneli sauc par “Tuneli i dashurisē dhe frikēs” — “mīlestības un baiļu tunelis”. Tas bija ironisks apzīmējums: vieta, kas reiz domāta karam, tagad kalpo par mākslas un romantikas fonu

kā jau visos šajos kempingos pastaigājās vistas un gailis. Jāatpūšas, rīt atkal būs karsti un kalni, un labi, ka esam prom no galvaspilsētas, mašīnas te protams ir, bet nu Tirānas džigiti protams daudz pārāki par mazpilsētu autobraucējiem. Tomēr viņi ir arī īsti trenneri, jo pēc divu dienu brauciena, nervu sistēma pilnīgi nostabilizēta, un uz puišu provocācijām uz rolleriem, ar kuriem viņi pilnā ātrumā brauc mums virsū, Daiga tik parāda zobus un sulīgi nolaņmājas.

Aretai šodien dzimene, trekterējam reslinga vīnu, runājam par reliģiju un citām augstām lietām, mūziku gan diezgan ātri esam spiesti pieklusināt, bet tā jau ir, skaties pats pasē, cik tur milzīgi cipari, nav ko te tēlot pusaudzus katru vakaru.

Vēsturiska atkāpe par šo maršrutu.

Vecais Tirāna-Elbasan ceļš, kas tika uzbūvēts 20.gs. vidū, kā viens no pirmajiem stratēģiskajiem kalnu ceļiem valstī, tagad

kopš 2013.gada, kad atklāja jauno šoseju ar piecu kilometru garo tuneli cauri Krrabē kalnam, pārsvarā pieder tikai velobraucējiem un motociklistiem. Tas vijās pa serpentīniem un ir diezgan šaurs, ar asiem pagriezieniem, kā arī lielu augstuma starpību - aptuveni 800 metri. Padomju un vēlāk Hodžas laikā tas bija svarīgs militārais maršruts, jo savienoja galvaspilsētu ar industriālo Elbasanu, kurā tolaik atradās lielākā metalurģijas rūpnīca valstī.

Tagad tūristi brauciena laikā var vērot panorāmas skatus uz Shkumbin upes ieleju un Dajti kalnu nacionālo parku.

Kalnu pārejā reiz atradās militārs bunkuru komplekss — daļa no Hodžas aizsardzības sistēmas. Šī bija “vārtu līnija” uz galvaspilsētu no dienvidaustrumiem, un “Tirānas aizsardzības zonā” skaitījās kā viena no piecām visaugstākās prioritātes teritorijām valstī.

Kopumā šajā ceļa posmā ir aptuveni četrdesmit pagriezieni

Ideāla vieta launagu maizītēm un oliņām

TIRĀNA - ELBASAN

6.septembris - trešā diena

ELBASAN

Jabrīnās, kā tie zemie Porshe neko apakša sev nenolauž, it sevišķi braucot pa tumsu un lietu.

No rīta telts slapja, izkārtās drēbes mitras, saule knapi tik vēl karsē, un tā kā diena solās būt karsta, bāžam maisos telti un drēbes kādas nu tās ir. Startējam tikai piecas minūtes pēc norunātā laika, taču pēc dažiem kilometriem, laužoties cauri auto lavīnām, kas arī sestdienas rītā nav neko mazinājušās, konstatējam, ka Vijas nemaz nav. Arnis ar Juri un Aretu metās atpakaļ meklēt un pēc krietnas pusstundas atkal visi esam uz strīpas, mazas tehniskas problēmas ar somu un pārāk stāvs nobrauciens no

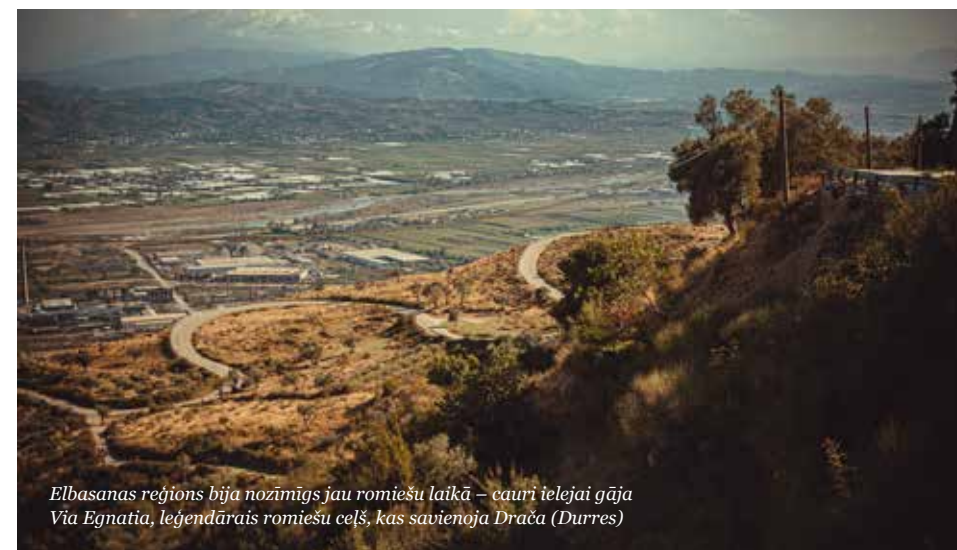
kempinga. Centrā sameklējam lielveikalu, jo saplēstais Žiguru matracis nebeidz sekot, tāds jau viņš bija pirms diviem gadiem Rumānijā, un kā var labi redzēt, kaut kā ar laiku tie caurumi tomēr paši nesamazinās. Drīz vien no centra nokļūstam “Mārupes tipa” jaunbūvēs, katrs apžogots un pat ar sargu pie vārtiem, pievedceļi gan kā pie mums deviņdesmitos. Jābrīnās, kā tie zemie Porshe neko apakša sev nenolauž, it sevišķi braucot pa tumsu un lietu. Otrajās brokastīs kakao un, tad

jau drīz vien esam uz gleznaina, kalnu ceļa. Nesteidzoties, lēnā gaitā izbraukājam šo maršrutu. Par laimi tūristu nav gandrīz nemaz, tik viens “backpacking” velo pārtis no Budapeštas un vietējie motociklisti, kas aizbrauc paēst pusdienas kalnu pārejas augšējās krodziņos. Pēcpusdienā paverās brīnišķīgs skats uz ieleju un Elbasan pilsētu, var teikt velotūristu zelta klasika. Kempingā, tiem, kam interesē sports, skatās pārraidi telefonā, pārējie iekārtojas, kā jau ikvakaru. Dušas labas, un pa pagalmu,

Viģes Albānijā – senais Vidusjūras mantojums

Viģu sezona Albānijā parasti ir no jūlija līdz septembra beigām, un tās tiek ievāktas vairākos etapos — agri nogatavojušās jūlijā, bet vispilnīgākās un saldākās augustā. Viģes ir bagātas ar antioksidantiem (polifenoliem) un šķiedrvielām, kas palīdz gremošanai.

Elbasanas reģions bija nozīmīgs jau romiešu laikā – cauri ielejai gāja Via Egnatia, leģendārais romiešu ceļš, kas savienoja Drača (Durrës)

Elbasana – pilsēta ar trim sejām

Tā attīstījās ap milzīgu osmaņu laika cietoksni, kas joprojām saglabājies pilsētas centrā.

Pilsētu 15. gs. dibināja Sultāns Mehmeds II (“Pasaules iekarotājs”) ceļā uz rietumiem. Viņš to padarīja par militāru un administratīvu centru,

uzceļot pils mūrus ar 26 torņiem. Iekšpilsētā vēl tagad ir vecās mājas ar koka balkoniem, mošejas un hamami. King’s Mosque (Xhamia Mbret) – viena no vecākajām mošejām Albānijā. Padomju laikā pilsēta pārvērtās pilnīgi: tā kļuva par Albānijas smagās rūpniecības sirdi, kur tika izveidots Milzīgais

Metalurģijas komplekss, būvēts ar padomju un vēlāk ķīniešu palīdzību. Šī rūpnīca gan sabruka pēc 1990. gada, un tagad tās teritorija ir daļēji pamesta.

Tagad pilsēta lēnām atgūstas un atklāj sevi no jauna: vēsturiskā vecpilsēta universitāte “Aleksandēr Xhuvani”, eko saimniecības.

ELBASAN – OHRIDAS EZERS

7.septembris – ceturtdiena

OHRIDAS EZERS

Gailis jau sāka aurot vismaz piecos no rīta, beigu beigās sabāzu atkal ausīs aizbāžņus un nošķācu līdz pat septiņiem. Šorīt vinnējām čammu balvu, jo divdesmit minūtes pāri astoņiem pārējie visi no lielās grupas jau bija startējuši. Visu dienu braucam tikai pa šoseju malu, reizēm, it īpaši uz atjaunotajiem posmiem vispār eleganti plata velo josla. Svētdienā satiksme nav maza, bet ārpus lielām pilsētām, bīstama arī pārāk nav.

Arbūza ēšanas pauze, tad ne-normāli garšīgo visticpu degustēšana. Daudz kilometru pret kalnu un tikai mazdrusciņ pēc tam uz leju. Pirms lielā kalna mazajā pilsētiņā uz galvenās ielas saskaitam vismaz divdesmit vietas, kur var nomazgāt mašīnas, reklāmas nolūkos dažādos nosaukumos kā strūklakas.

Pēcpusdienas kāpiens kalnā, superīgi skati vispirms uz vienu pusi, pēc tam uz ezera pusi. Pamalē zibeņo negaiss, bet tas aizkēries aiz kalna un līdz mums par laimi netiek. Lejā pie Ohridas ezera izbūvēts veloceliņš, vietējie, kas par to slāji, uz mūsu zvaniņu džingstināšanu neceļ ne ausi, nav kā pie mums Mārupē pietiek ar puszvanu un ceļš brīvs. Kempingā lielie skrējēji jau pārgarlaikājušies, ūdens ezerā nav ledaini auksts, un piespiest sev izmest riņķīti var. Drusciņ bailes par veselību jau gan ir, jo pēc vakardienas pārkāršanas un atdzišanas, pa nakti viss deguns pilns. Šonakt sarkans mēness, bet nevienas raganas nemana un arī vilki negaudo, varbūt vēlāk.

Daļa no Romas "Via Egnatia" — antīka tirdzniecības ceļa

Elbasana – Pogradeca

Maršruts no Elbasanas līdz Pogradecai, šķērso Librazhdas kalnu rajonu un Shebenik–Jabllanicē nacionālā parka malējo daļu. Tas iet cauri Shkumbin upes ielejai, un tā ir viena no ainaviskākajām Albānijas austrumu šosejām. 1970 gados, kad šis ceļš tika pārbūvēts, tas tika pasludināts par "stratēģisku ceļu, kas jāsargā ar asinīm". Envera Hodžas režīms baidījās no Dienvidslāvijas iebrukuma, un tādēļ katrā kalnu līkumā tika izvietoti bunkuri un slepeni novērošanas punkti. Vietējie iedzīvotāji atceras, ka, būvējot šoseju, strādniekiem bija aizliegts fotografēt vai zīmēt ainavu, jo to uzskatīja par

militāru noslēpumu. Viens no tuneļiem pie Librazhdas tika izmantots arī kā eksperimentāla patvertnes laboratorija – tur testēja, vai bunkuru ventilācijas sistēmas spēja izturēt ķīmisku uzbrukumu. Kad režīms sabruka, šie tuneļi kļuva par vietējo bērnu "spēļu laukumu", un vēlāk grafiti mākslinieki tos pārvērtā mākslas galerijā ar ironiskiem uzrakstiem par bailēm un brīvību. Savukārt pie Qafë Thana pārejas 1991. gadā notika viens no pirmajiem robežas šķērsojumiem pēc komunisma sabrukuma, kad vairāki desmiti cilvēku pārgāja uz Maķedoniju, meklējot darbu un brīvību.

Noslēpumainā Albānijas sirds

Seit laiks rit savā ritmā: bunkuri pārvērsti kafējnicās, vecie celi kļuvuši par svētcēlnieku maršruti, un ik solis ved cauri pagātnes ēnām.

Ohridas ezers

Ohridas ezers ir viens no vecākajiem un dziļākajiem ezeriem pasaulē – tā vecums tiek lēsts ap 3–5 miljoniem gadu. Tas atrodas uz Albānijas un Ziemeļmaķedonijas robežas, un tā ūdens ir tik dzidrs, ka dažviet redzamība sasniedz līdz 20 metriem dziļumā. Ezers ir UNESCO Pasaules mantojuma objekts, jo tajā dzīvo vairāk nekā 200 unikālu augu un dzīvnieku sugu, kas nekur citur pasaulē

nav sastopamas.

Tā krastos izveidojusās vēsturiskas pilsētas – Ohrida Maķedonijā un Pogradeca Albānijā, kas jau kopš antīkajiem laikiem bijušas kultūras un tirdzniecības centri.

Ezeru baro pazemes avoti, un tam nav daudz virszemes pieteku, tāpēc tā ūdens saglabā īpašu ķīmisko stabilitāti.

Padomju laikos ezers bija robežas simbols un kontrabandas punkts, bet mūsdienās – mierīgas dzīves un atveseļošanās vieta. Vietējie saka, ka "Ohridas ezers ne tikai atspoguļo kalnus, bet arī cilvēka dvēseli" – un tiešām, šeit daba un vēsture saplūst vienā klusā, dziļā harmonijā.

poēts un garīdznieks svētais Klemens no Ohridas

"Kā ezers klusē, tā dvēsele raugās sevī. Kā kalni turas virs ūdens, tā ticība tur pasauli. Ne vējš, ne troksnis nedzen gaismu prom, jo klusumā cilvēks dzird savu ceļu."

Viens no vecslāvu rakstības un literatūras pamatlicējiem, kurš dzīvoja un darbojās Ohridā kopā ar skolotāju Kirilu un Metodiju. Viņš izveidoja pirmo slāvu augstskolu, tulkoja reliģiskus tekstus un pats rakstīja dzeju un sprediķus, kas tiek uzskatīti par pirmajiem kristīgās literatūras darbiem Balkānos. Mūsdienās Ohridas universitāte un daudzas kultūras iestādes Albānijā un Maķedonijā nes viņa vārdu.

POGRADECA – KORČA

8.septembris – piektā diena

Pēc romantiskas fotogrāfēšanās uz ezera moliem braucam uz Ziemeļmaķedoniju, tur klosteris, kas obligāti jāredz.

Šodien esam dežuranti, tāpēc arī mēs tāpat, kā te lielākā daļa, ar pirmo gaismu, sākam jau šiverēt pa nometni. Pirmrindnieki visi metās nopeldēties vēsajos ezera ūdeņos, es saņemos uz dušu, ūdens te stipri siltāks, un arī šampūnu var izmantot.

Ar visu to, ka raujamies cik nu vien ātri varam, tomēr neesam ne pirmie, ne pat piektie, labi vismaz, ka desmit minūtes pirms mūsu normālā izejas laika startējam. Šodien mūsu grupai piedrojas Mārcis un Juris. Ilzei Caunozolai nenormāli ātrs gravelis, tāpēc mūsu temps viņai stipri, stipri par lēnu, braukšot kopā ar Margevičiem simtnieku, un Jānis pavaktēs, lai nesačko, jo viņa taču arī dežurante.

Pēc romantiskās fotogrāfēšanās uz ezera moliem braucam uz Ziemeļmaķedoniju, tur klosteris, kas obligāti jāredz. Uz robežpunktiem praktiski rindu nav, un ātri tiekam pāri. Līdz apskates objektam daži kilometri, ko arī nominam, tā kā nemetās. Visi skrējēji, kas brauca uz klosteri, jau to apskatījuši, un brauc tālāk. Labi, ka vēl pārējo tūristu plūsma tik tikko iesākas, tāpēc arī mēs varam mierīgi visu apskatīt. Arnis sarunājis izbraucienu ar laivu - riktīgi jauki. Prombraucot nopērkam pērlišu aproci, pārdevēja dievojās, ka tās tepat no ezera, bet nu par desmit euro gabalā, pielika gan arī šķiltavu uguni, tikai uz īsu brīdi.

Atlikušajā dienas daļā daži nelieli kāpieni, pārējais ceļš samērā līdzens, visur ceļmalās tirgo sīpolus un tomātus. Benzīntankos izsalkušie sunēni biļo mūsu pusdienolas, kamēr kārtīgi barotie, nikni sargā rūpnīcas teritoriju, labi, ka žogs vismaz starp mums.

Tieši pēc vakariņām sāk līt lietus, paliek pavēss, katlus jau mazgāju lietus jakā.

Lielākā daļa dodās pie miera jau līdz ar tumsu, bet esam tāda maza blicīte, kas patusē, kā jau katru vakaru. Visapkārt kempingam vīnogulāji, tiem kam garšo, tie tās stopē iekšā cik tik lien. Pašā vakarā atradām tādas mazas maziņas, bet supersaldas, cerams pa nakti vēders baigi nespiedīs.

1. VELOFRĪKI Ekscentriķi

1.DIY jeb “do-it-yourself” — būvē paši savus riteņus no vecām detaļām, metāllūžņiem vai neparastiem materiāliem.

2.Dekoratīvie jeb “lampu un karodziņu” entuziasti — viņi pievieno atstarotājus, lampiņas, zvanus, spoguļus, uzlīmes. Tas kļūst par kustīgu instalāciju.

3.“Tall bike” — viņi brauc ar diviem vai trim rāmjiem viens uz otra, simboliski “paceļoties virs pelēkās masas”.

4.Mākslinieki un performanču cilvēki izmanto velosipēdu kā simbolu brīvībai, absurdam vai pretestībai pret pilsētas konformismu.

5.“Velofilozofi” — cilvēki, kas redz velosipēdu kā domāšanas un dzīves tempu: “braukt nozīmē domāt ritmā”.

Pāvi Eiropā kādreiz simbolizēja lepnumu un tukšu godkāri.

2. SVETI NAUM Avoti

Dabiski karstie avoti Ohridas ezera dienvidu krastā pie Svētā Nauma klostera ir daļa no pazemes hidroloģiskās sistēmas, kas baro ezeru. Ūdens šeit nāk no Prespas ezera, tek caur kalniem un izplūst ar temperatūru ap +10 °C visu gadu. Avotus ieskauj aizsargājama teritorija ar bagātu putnu un augu sugu daudzveidību, un

3. DRILONAS Nacionālais parks

Drilonas apkārtnē atrodas Envera Hodžas bijusi atpūtas rezidence, kur viņš bieži uzturējās slepeni. Kanālos joprojām saglabājušās padomju laika zivju audzētavas, kas tagad pārvērtušās par mierīgām ūdens takām ar pīlēm un gulbjiem. Vietējie stāsta, ka tieši šeit Hodža pirmoreiz iecerējis izveidot “komunistisko paradīzi” — pašpietiekamu, izolētu valsti.

tos var apskatīt, braucot ar airu laivām, kas pārvietojas tikai ar roku spēku, lai saglabātu ekosistēmas klusumu. Šī vieta ir viens no nozīmīgākajiem Ohridas ezera dabas un kultūras mantojuma punktiem, iekļauta UNESCO aizsardzībā.

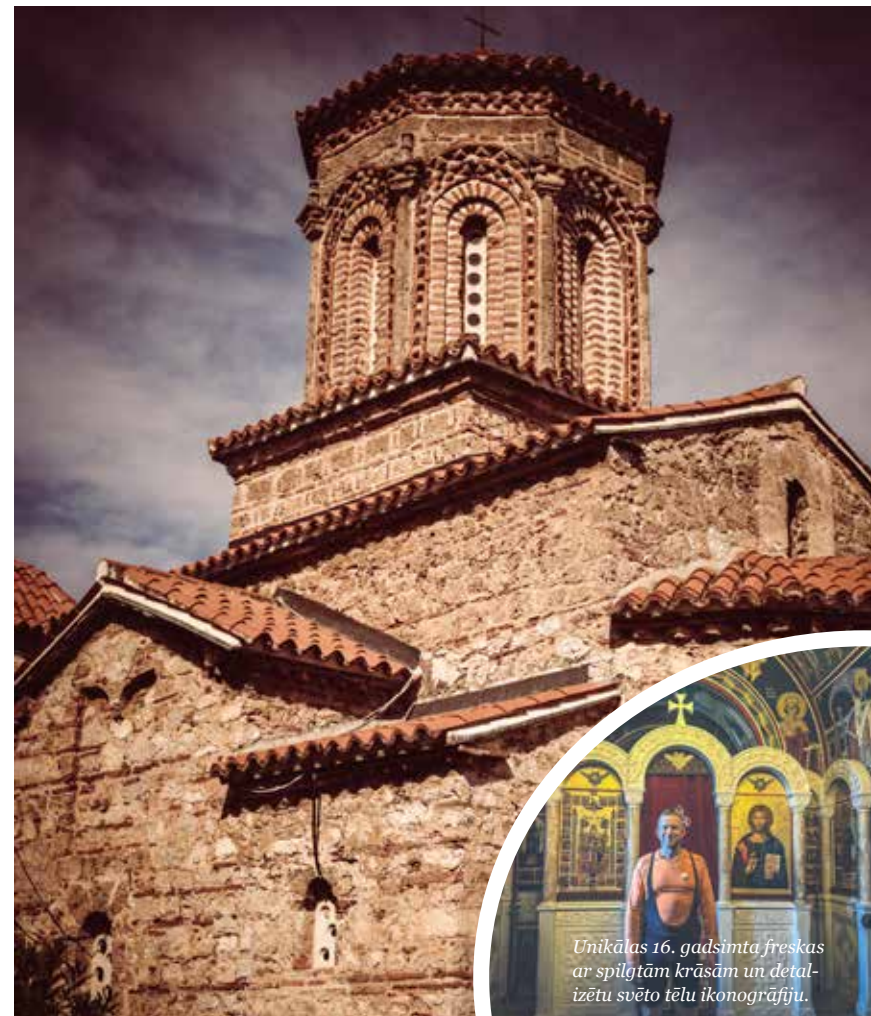
4. Tushemisht Robežciems

Ciemat kļuva slavens visā Albānijā pēc tam, kad šeit tika filmēta 1980. gadu populārā filma Zile t'bukra t'verēs (“Skai-stās vasaras dienas”), kas stāstīja par dzīvi pie ezera komunistiskajā laikā. Vietējie iedzīvotāji vēl joprojām ar lepnumu rāda filmēšanās vietas un stāsta, kā bērnībā redzējuši aktierus pie foreļu dīķiem.

9. OHRIDAS EZERS Vietējā arhitektūra

Ohridas ezera apkārtnē cilvēki dzīvo jau kopš neolīta, kad mājas būvēja uz koka pāļiem virs ūdens. Vēlākos gadsimtos Osmaņu impērijas ietekmē veidojās raksturīgā Balkānu arhitektūra ar baltām fasādēm un koka karkasiem.

5. SVĒTĀ NAUMA Klosteris

Tika dibināts ap 905. gadu un ir viens no vecākajiem pareizticīgo klosteriem Ziemeļmaķedonijā. Naums, kas bija cieši saistīts ar Ohridas skolu, kļuva par vienu no pirmajiem slāvu izglītības un garīgās kultūras izplatītājiem Balkānos. Klosteris ilgu laiku bija nozīmīgs manuskriptu pārrakstīšanas centrs, kur mūki radīja tekstus glagolicā un vēlāk kirilicā. Viduslaikos šī vieta piesaistīja arī politiski nozīmīgas personas – Maķedonijas valdnieki un Bizantijas imperatori to uzskatīja par svētu. 18. un 19. gadsimtā Sveti Naum kļuva par svarīgu svētoceļojumu galamērķi, kur ticīgie ieradās dzied-

ināšanas nolūkā, jo svētais Naums tika uzskatīts par aizbildni pret garīgām un psihiskām slimībām. Interesanti, ka klosteris īslaicīgi atradās arī Osmaņu impērijas pārraudzībā, tomēr tas nekad netika izpostīts, saglabājot savu seno raksturu līdz mūsdienām. 20. gadsimtā klosteris tika daļēji restaurēts, un tā sienu gleznojumos atjaunoti reti sastopami Bizantijas ikonogrāfijas motīvi, kas redzami tikai dažos Balkānu tempļos. Mūsdienās tajā joprojām dzīvo neliela mūku kopiena, kas uztur senās pareizticīgo tradīcijas un rīko svētoceļnieku svētkus katru gadu 3. jūlijā — svētā Nauma piemiņas dienā.

10. TERASES Vīnogulājiem

Ainava liecina par reģiona senajām lauksaimniecības tradīcijām — šādas terases sāka veidot jau ilgi pirms Osmaņu laikiem, lai saglabātu mitrumu un novērstu eroziju. Šodien tās kļuvušas par klusu liecību cilvēka un ainavas līdzsvaram, kas te pastāvējis gadsimtiem.

11. BENZINTANKS Ar auto mazgātuvī

Albānijas automazgātavas ir īsts kultūras fenomens. Tās bieži nav tikai vietas, kur nomazgāt auto — tās ir sociālie mezgli, kur vīrieši pavada laiku, dzer kafiju un pārrunā politiku. Daudzām ir nojumes, dīvāni, un pat televizori.

6. Veloceļotāju Aizsargbrilles

Pirmās velo saulesbrilles parādījās 1980. gados, kad profesionālie riteņbraucēji meklēja veidu, kā izskatīties ātrāki, pat stāvēt uz vietas — un tā radās Oakley “frogskins” un “Eyeshades”, kas kļuva par sporta modes simbolu. Mūsdienās tās ir gandrīz kā bruņas acīm — aizsargā no vēja, kukaiņiem un pašcieņas zuduma. Riteņbraucēju pasaulē pastāv pat neoficiāls likums: jo lielākas brilles, jo nopietnāks braucējs. Daži saka, ka tās nav tikai aizsardzībai, bet kalpo arī kā neliels spogulis — lai kalnu kāpumos neredzētu ciešanas, bet atspīdumā atcerētos, kāpēc vispār esi uzsēdies uz velo.

7. Veikals Reiz bija

Legenda vēsta, ka šeit reiz bijis veikals, kur par vietējo riekstu maisu varēja samaksāt ar stāstu vai dziesmu — kamēr īpašnieks vēl ticēja cilvēkiem vairāk nekā naudai. Tagad viņa vietu ieņēmis klusāks tirgotājs, bet riteņbraucēji joprojām apstājas pie tā paša krāna, it kā cerot, ka ūdens joprojām glabā kādu no tiem stāstiem. Daži vietējie saka, ka, ja šajā vietā nomazgā rokas, ceļš tālāk rit vieglāk — it kā kalni atpazītu tos, kas zina, kur apstāties.

8. ORANŽAIS MĀLS 25.miljonu gadu vecs

Korčē ielejas sarkanīgie nogulumu veidojušies miocēna periodā, kad šeit vēl atradās sekla jūra un aktīvi darbojās tektoniskie lūzumi. Šī augsne ir bagāta ar dzelzs oksīdiem, kas piešķir tai raksturīgo sarkanbrūno toni un padara reģionu auglīgu vīnogulājiem.

KORČA – LESKOVIKA

9.septembris - sestā diena

Skaists parks, atkritumi savākti, ik pa laikam zīmes, ka mest atkritumus kaitīgi, ceļš pilnīgi jauns, satiksmes gandrīz nav, nu fantastika, pamazām sāk jau viss te ļoti patikt.

Šis posms bieži tiek dēvēts par "ceļu starp debesīm un klintīm", jo kalnu līkločos jūtama gan izolētība, gan savāds miers – sajūta, ka laiks te rit citādi.

Ausu aizbāžņus jau lieku bez aicinājuma, te nevienā kempingā nav klusi, netālu diskoklubs, šoseja, pat piektajā naktī tomēr vēl trokšņus dzird. Ceļamies pēc septiņiem, telts nenormāli slapja. Par laimi esam vistālāk no pārējā bara, tāpēc nedzirdam tos, kas jau pussešos grābstās gar čaiņiku.

Šorīt roka jau ierasti stiepjas pēc vīnogām, saimnieks sēž klusu maliņā un vēro, nevar īsti saprast vai var rīt tās ogas, vai tomēr ir jau par daudz.

Vispār šodien esam tieši uz tūristu takas, pie ūdens krāna satiekam backpacking jauniešus, kas divatā brauc apkārt Albānijai, pēc tam jau parādās Argentīniešu banda ar elektro, ir vēl citi ar.

Ceļi labi, mašīnu maz, sākumā taisnie sprinta posmi, kur mēģinām uzstādīt ātruma rekordus, tad iegriežamies gliemežu restorānā, un noēdam brokastu maizītes un olas, jo neesot elektrība, un nekādas karbonādes netiks pasniegtas.

Vija saka, ka pa nakti daudzi rīteņi sagāzušies, un tagad stūri pagriežot kaut kas iekērās, paskatos, un saķerot galvu konstatēju, ka priekšējais ritenis turās tik uz goda vārda, labi, ka daudz maz laicīgi pamanījām, jo reizēm nobraucienos lidojam, kā raketes.

Šodien latvieši ar albāņiem spēlē futbolu - tā arī vienā veikaliņā paskaidroju no kurienes esam, savādāk mūs par itāļiem nodēvē, laikam dēļ skalās blāušanas, kas nu jau ar katru dienu paliek arvien skaļāka.

Pupiņu zupa pusdienās, un vēlāk blandoties pa mazpilsētas centru tiekam nodēvēti par loderiem. Tā jau Margeviču banda, pie kuras piebiedrojusies arī mūsu Ilze Caunozola, diezgan draudzīga, gandrīz vienmēr, kad satiekam tiek piedāvāta vietējā rakija, mēs gan parasti tādi pa gaisu, labi vismaz, ja saņemamies nopirkt sev suliņas.

Tā kā baigi nesteidzamies, kaut arī mūsu loderu komandā ir pat divi dežuranti, esam pēdējie, kas ripinās pa skaistajiem Albānijas serpentīniem. Nu te skaists parks, atkritumi savākti, ik pa laikam zīmes, ka mest atkritumus kaitīgi, ceļš pilnīgi jauns, satiksmes gandrīz nav, nu fantastika, pamazām sāk jau viss te ļoti patikt, arī gaisa temperatūra ļoti komfortabla, jo esam apmēram tūkstots metru virs jūras līmeņa.

Pirms paša kempinga kalnu ezeriņš, kur nopeldāties, pienāk klāt dāma no blakus kempers un nokristī mūs par mežonjiem, jo vai tad tiešām domājam, ka tas ezera ūdens ir tik tīrs. Tātad šodienas secinājums - mēs esam mežonīgie loderi.

Ši vakara nakstmitnes vieta tīri jauka, žēl gan, ka visas mājiņas aizņemtas ar holandiešu elektrovelo braucējiem, cerams, ka nesvinēs visu nakti, jo te vismaz nedzird pagaidām ne suņus, ne gaiļus, un blakus kluss ceļš. Cerība, ja lāči nenoviksies lejā no kalna, šonakt varēs normāli pašņākt.

LESKOVIKA-TEPELENA

10.septembris - septītā diena

Brauciens uz kanjonu un veco tiltu pēc pusdienām nav viegls, pievienojās stress par velo pēcpusdienu un piecdesmit kilometriem, kas vēl jānomin

SAVVAĻAS PISTĀCIJA

Terebinta sveķus Senajā pasaulē izmantoja kā dabisku “līmi” kuģu blīvēšanai un pat mumifikācijā. No šī auga radies vēsturiskais terpentīna priekštecis, kas bija svarīga ķīmiskā viela māksliniekiem un ārstu praksē. Uz tās zariem kukaiņi veido tik sarežģītus galla veidojumus, ka tie izskatās kā svešas formas augļi. Tas ir arī viens no savvaļas senčiem mūsdienu ēdamajai pistācijai.

Pusdivos nošāva lāci, vismaz tā izklausījās, jo šāviens bija viens un pamatīgs. Vakar vakarā atkal palūdza mūsu kompāniju pārvākties uz citu lapenīti, jo holandiešu elektro-pensionāri desmitos jau savās mājiņās dodās uz dusu. No rīta viss slapjš, kā jau kalnos 1200 metru augstumā, diezgan auksts arī bija naktī, ka pat ar silto veļu un flīsi biju tā pārsalis, ka uzvilku vēl dūnu jaku un velojaku un ziemas cepurīti. Vispār jau zināju, ka vienu nakti vismaz tā būs, bet pārējās būs daudz maz siltas, tāpēc nēmām parastos, mazos guļammaisus. Šodien daudz kilometru, bet nu visu ceļu negribās braukt pa šoseju, tāpēc laižam nost uz veco kalna celiņu. Te jau nav vairāk tā izlaizīts, asfalts pāriet graveli un beigu beigās bezceļā, toties dabas skati fantastiski, stājamies gandrīz pie katra likuma un bildējamies uz nebēdu. Garām nobrauc francūzis ar pamatīgi aprīkotu ceļojuma džipu un, tad pēkšņi parādās rumānis ar parastu bmw un prasa vai var braukt tālāk, tikai desmit kilometru esot līdz pilsētai, labi, ka paklausīja mūs, jo pēc diviem kilometriem sākas mērens bezceļš. Vēlāk atgriežamies uz glaunās šosejas, kur ik pa laikam parādās arī eiropieši organizētās elektro

Vietējie zemnieki mūs uzcienāja ar supersaldām vīnogām

- velo un parasto velo grupās. Te arī kalns un upe, un acis ir ar ko pamieļot, dzirdējam, ka tie augstie kalni esot vieni no lielākajiem Albānijā, kur ziemā pat mēdz būt sniegs. Šodien jau apmēram otrā diena, kad esam iejutušies, un dabas skati tik fantastiski, ka smaidi uz sejām parādās arvien biežāk. Cilvēki šeit laukos sirsnīgi, noceļ no trases un visus pacienā ar superīgi saldām vīnogām. Brauciens uz kanjonu un veco tiltu pēc pusdienām nav viegls, pievienojās stress par velo pēcpusdienu un piecdesmit kilometriem, kas vēl jānomin, dabūju smagi piepūlēties pierunāt uzvilkt peldkostīmus un papeldēt sēravotā. No vietējiem iepērkam vīnu, prombraucot viņš vēl iespiež sauja saldumsaldos ābolišus. Nemaz tie kilometri līdz kempingam neiet uz leju, kā bija solīts, vējš arī pūš pretī, labi ka vismaz silts. Pēdējo posmu nobraucam pa ieteikto mazo celiņu, pa ceļam gani dzen mājās savus lopu barus, tumsa nāk virsū, un lampiņai gaisma visu laiku slēdzās ārā. Nepārģērbusies paēdam gardās Margeviču pagatavotās vakariņas, vēl jāiekārtojās, jāizžāvē telts un matrači, bet rīt no rīta sola lietu, cerams, ka paspēsim pirms slapjuma visu savākt.

Reiz... labi, patiesībā – vienkārši vienā dienā

VIEGLA PĀRGĀJIENU TELTS

Diezgan lēta ASV ražota telts - firma Mountain Hardwear, viegla, iekļaujas rādītājos ~ viens kg uz cilvēku. Plaša ar divām ieejām. Ja trīs dienas līst pēc kārtas, tad gan sāk tecēt jūmts.

KRĀSU KONTRASTS

Puteklāini dzeltenā zeme, tumši zaļie koki un zilganpelēkie kalni – pastiprina sajūtu, ka šī ir vieta, kur daba joprojām dominē pār cilvēku.

CEĻOJUMA VELOSIPĒDS

Lai nobrauktu 1000 kilometrus pa kalnainu apvidu, ne obligāti nepieciešams labs ričuks, pietiek, ja ir stipri nervi. Ar šo riteni viss kārtībā, ir gan bremzes, gan labi ātruma pārnēsumi.

VĪNOGAS

Vīnogas ir viens no retajiem augļiem, kuru garša un ķīmiskais sastāvs būtiski mainās atkarībā no augsnes, klimata un pat nogāzes virziena, padarot katru reģionu unikālu.

ĒZELIS

Dzīvnieks ar izteikti spēcīgu atmiņu un piesardzību, kas bieži tiek kļūdaini interpretēta kā spītība. Patiesībā šī piesardzība ir evolūcijas priekšrocība, kas ļauj tam izdzīvot skarbos apstākļos.

CEĻMALAS KRODZIŅĀ

“Viena reize, tak dienā būtu jasanāk kaut vai pie pusdienām visiem kopā!” citāts no filmas “Limuzīns Jāņu nakts krāsā”

LAIKS

Tas ir cilvēka apziņas konstrukcija, ar kuru mēs sakārtojam pārmaiņas, lai gan pati realitāte, iespējams, notiek bez “pirms” un “pēc”.

PANKŪKAS

Albānijā brokastīs tradicionāli ēd petulla, tās ir maigas, biezas pankūkas no rauga vai kefīra miklas, parasti cep-tas eļļā. Visbiežāk tās pasniedz ar medu, ievārījumu, fetai līdzīgu sieru, jogurtu.

GAISMA

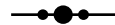
Gaisma fizikā ir elektromagnētisks vilnis, bet cilvēkam tā kļūst par robežu starp redzamo un jēgpilno, nosakot, ko vispār spējam uztvert kā pasauli.

TEPELENA SARANDA

11.septembris - astotā diena

Astotajā dienā pēc šosejas un lietus jāpieliek pamatīgas pūles, lai pagrieztu taboru vecpilsētas virzienā, nezinu, ko domā apkārtējie, bet blāujam reizēm tā, ka ausis krīt ciet.

Andris jau vakar brīdināja, ka no rīta būs lietus, un ir jau arī - pat ar visiem zibeņiem, knapi pirms tam paspējam savākt telti un mantas. Ar brokastu šķīvi mētajos starp dušu un pusdienas būdiņu, citiem teltis vēl nav savāktas, tās salist, bet gan jau vakarā atkal varēs izžāvēt. Kad lielums jau garām, savācamies, un braucam uz nākošo kempingu. Laiciņš braukšanai tīri labs, vismaz pirmās desmit, piecpadsmit minūtes, pēc tam jau atkal līt, un tad list jau stipri, un nomainu vieglo lietus jaku pret nopietnāku.

Pēc vairāku stundu brauciena esam pirmajā apskates objektā Gjirokastras pilsētiņā. Ilze Caunozola kopējā čatā bija iemetusi bulciņestuvi, mēs arī tur aizbraucam, un sapērkam pončikus. Tikai late vietā Daigai iedod kakao, par laimi man, kā prasīju - karsto šokolādi. Astotajā dienā pēc šosejas un lietus jāpieliek pamatīgas pūles, lai pagrieztu taboru vecpilsētas virzienā, nezinu, ko domā apkārtējie, bet blāujam reizēm tā, ka ausis krīt ciet. Kad esmu visus uzvilinājis pa stāvo bruģi līdz pirmajam krustojumam, ļauju nedaudz atpūsties, pāris

fotobildes, tad meklējam zaļo pieturu tepat pilsētas centrā. Krustojumā ir veikaliņš, kur iepirkt banānus, pa šaurajām ieliņām brauc arī mašīnītes, arī tas ir mazs teātrītis, ko mums pavērot. Kad grupas temperatūra drusku nokritusies, nolieku kursu uz augšu, un, volā, tiekam līdz pat pašiem pils mūriem, tālāk vairāk neiedrošinot dzīt, stumjamies lejā uz šoseju, un braucam prom. Pa šo laiku lietus beidzies, parādās saulīte un paliek diezgan komfortabli. Ceļš paliels, bet mums diezgan plata maliņa, tāpēc ir ok. Daudzi sveicina: uzpīpina, pamirkšķina, pamāj.

Leģenda vēsta, ka avots ir “zemes acs”, kas raugās debesīs — un, ja tajā iemet akmeni, tas tiek “izgrūsts” atpakaļ, it kā acs mirkšķinātu.

Gjirokastra, “akmens pilsēta”, ir UNESCO mantojuma pērle, kur senās Osmaņu mājas kāpjās kalnā.

Pirms kalna apstājamies pie pamestas viesnīcas. Vienīgā tās iemītniece - ruda kaķenīte, kas skaļi mums paziņo, ka esot ļoti izsalkusi. Atodu abas vakardienas sviestmaizes, pirmo gabalu tā naski aiznes bērniem, pārējos noēd pati.

Šodien pirmo reizi mums dzinās pakaļ suns, bet pārsvarā, kur apstājamies atnāk kāds, tās vietas sunītis, un pēc acīm var redzēt, ka vienīgā interese tam ir - mūsu olas vai sviestmaizes.

Kalnā uzbraucām diezgan viegli, esam jau diezgan pieraduši pie dabas skatiem, tāpēc nestājamies katrā likumā. Nofotēju tik kārtējos bunkurus, neatsakos no Mārča dāvētās savvaļas vīģes, un pie pamestā benzīntanka sagaidām pārējos loderu bandas biedrus.

Nu tie nobraucieni pa serpentīniem ir bezgala jauki, un siltums arī sāk parādīties. Vakarpusē esam pie zilās acs, tur tūristu daudz, ir pat jāmaksā ieejas maksa piecdesmit leki no cilvēka, un tik pat par riteni.

Pēc svaigi spiestās sulas glāzes, kur puse glāze piebērtā ar ledu un cena pieci euro, braucam uz jūru. Izskatās, ka nesen dedzis mežs. Kilometru nav daudz, bet kājas jau pasmagas. Arnim izskatās arī nogurums, jāseko līdzi, savādāk nebūs astoņdesmitčetri kilometri, bet stipri vairāk.

Vakarā garda zupa, sarunas ar vācieti, kas ceļo ar savu busiņu, vispār tāds atslābums, jo paliekam šeit divas dienas, un nosēžu pie galda vairākas stundas plāpājot, ne mazgājies, ne matračus piepūtis, labi, ka Daiga atnes alu, jo mute jau no plāpāšanas pilnīgi izkaltusi.

Noēdu dažas kempinga vīnogas, bet redzot, ka te pa krūmiem saimnieko pele, kaut kā ātri pāriet vēlme rīt

“Kalnā uzbraucām diezgan viegli, esam jau diezgan pieraduši pie dabas skatiem, tāpēc nestājamies katrā likumā. Nofotēju tik kārtējos bunkurus, neatsakos no Mārča dāvētās savvaļas vīģes, un pie pamestā benzīntanka sagaidām pārējos loderu bandas biedrus”

tās ogas, tomēr šeit ir pilsēta un nav nekādi lauki. Pulkstenis rāda jau pāri pusnaktij, un, kā jau ierasts, vietējais klubs uzgriezis savu muzonu uz pilnu klapi, skan pa visu pagastu, nevar saprast, kā varēs pagulēt, bet, tad jau manis.

KORFU SALA

12.septembris - devītā diena

Korfu sala ir viena no retajām Grieķijas salām, kuru nekad neokupēja Osmaņu imperija, tāpēc tās arhitektūrā jūtama spēcīga Venēcijas, nevis turku ietekme. Sala ir neparasti zaļa Grieķijai — britu valdīšanas laikā 19. gadsimtā šeit masveidā tika stādīti olīvkoki, kas joprojām nosaka ainavu. Korfu vecpilsēta ir UNESCO mantojuma objekts ar šaurām ielām un daudzstāvu namiem, kas vairāk atgādina Itāliju nekā tipisku Grieķijas salu. Tieši Korfu Homērs aprakstīja kā mītisko Šēriju — vietu, kur Odisejs sastapa fenīciešu civilizāciju.

Šodien loderi bez velo, dupši jāatpūtina, iesim ar kājām, brauksim ar prāmjiem un takšiem, jo šodien ir brīvā diena, un divas nakts paliekam uz vietas.

Kā jau šādā svētku dienā, Andris brokastīs uzcepis omleti. Vienkārši karaliski kopā ar maizīti un salātiem.

Vieni gan riteni nemet krūmos, bet citi atkal nekur netaisās, varbūt izmazgā veļu un uz jūru, puikas īrēs ūdensmočus.

Līdz prāmim pieci kilometri, to rīta svaigumā nostaigājam tīri veikli. Pērkot biļetes gan drusku tāds haosīnš, un jāšķērso atkal robeža, jo braucam uz Grieķijas salu Korfu. Tiekam uz lēnā prāmja un pusotru stundu vizināties līdz salai. Saule diezgan jau cepina, tāpēc iešana nav diez ko viegla. Pēc grafiti aplūkošanas ejam ēst pusdienas, Mārcis ar Juri par divdesmit euro nopērk hop in, hop out, viņi šodien tā. Restorānā noēdam jūras veltes, varēja būt to zivju vairāk, bet nu kā ir, tā ir. Vecpilsētā tiekam pie garšīgiem

saldējumiem, tad rakstnieka Darela un viņa brāļa pieminēkli, pils mūru apskate, fotosessija, pelde jūrā pie reiva kafejnīcas, briesmīgi muskulaina jaunieša bildinašanas moments jūrā, un, beigu beigās jau dodamies atpakaļ uz prāmi. Biļetes izrādās izprintētas uz 20:00, bet uzlaiž mūs tomēr uz 18:00 prāmja, ko arī bijām iepriekš prasījuši. Šis prāmis ar spārniem, un brauc nevis divdesmitpiecus kilometrus stundā, bet lido virs četrdesmit. Nogurums jau sāk uzkrāties, tāpēc lielāko ceļa lidojumu noguļam. Taksisti te par pieciem kilometru braucieniem prasa divdesmit euro, neatkāpjās arī tālāk uzrunātais taksists. Daiga ar Mārci nenožmotojās un aizlaiž uz kempingu, labi, ka vismaz manu smago somu paņēma.

Vakariņās rizoto un desiņa, plus divdesmitpiecus grādos pēc Celsija dzīvojam ārā kā karaļi. Šodien laikam piektdiena, bet dienas visas sajukušas, un, kas notiek ārpusaulē gandrīz neko nezinām.

Bugenvileja

Bugenvileja ir viens no raksturīgākajiem Vidusjūras reģiona dekoratīvajiem augiem, un Albānijā to var sastapt ļoti bieži – pie māju sienām, viesnīcu pagalmos, gar žogiem, terasēm un šaurajās piejūras pilsētu ieliņās. Tās koši rozā, violetās, sarkanīgās vai baltās krāsas veido nevis paši ziedi, bet spilgtas seglapas, kas ieskauj nelielos, baltos ziedņus.

Augs ir cēlies no Dienvidamerikas, taču siltajā un saulainajā Albānijas klimatā tas jūtas ļoti labi. Bugenvilejai patīk daudz saules, sausa augsne un karstums, tāpēc īpaši krāšņi tā zied vasaras mēnešos. Vecāki augi var izaugt vairākus metrus gari un, balstoties pret sienām vai režģiem, izveidot iespaidīgas ziedošas sienas un arkas.

Albānijas piekrastes pilsētās bugenvileja labi iederas ainavā kopā ar akmens mūriem, baltām ēku fasādēm, olīvkokiem un Vidusjūras zilajām debesīm. Spilgtā krāsa saulē kļūst vēl intensīvāka, tāpēc augs bieži kļūst par vienu no pamanāmākajiem elementiem pagalmos un dārzos. Neskatoties uz ļoti dekoratīvo izskatu, bugenvileja ir samērā izturīga un tai nepieciešams maz ūdens. Latvijā to visbiežāk audzē podos un ziemā pārvieto telpās.

Saranda - Himare
13.septembris
desmitā diena

Ortlieb velo -
somas

Ortlieb radās no ļoti praktiskas velotūrista problēmas. Uzņēmuma dibinātājs Hartmuts Ortlibs, braucot ar velosipēdu pa lietaino Lielbritāniju, meklēja veidu, kā saglabāt ekipējumu sausu, un 1982. gadā sāka šūt pirmās somas no kravas automašīnu tentu materiāla uz savas mātes šujmašīnas. Sākotnēji šuves tika līmētas, taču tas nebija pietiekami droši, tāpēc jau 1984. gadā Ortlieb pārgāja uz

augstfrekvences metināšanu – tehnoloģiju, kas ļāva izveidot patiešām ūdensdrošas šuves. No nelielas darbnīcas Nirnbergā uzņēmums izaudzis par vienu no pazīstamākajiem ūdensdrošo velosomu ražotājiem pasaulē, joprojām ražojot produkciju Vācijā un liekot lielu uzsvāru uz somu remontējamību un ilgu kalpošanas laiku.

Mūsdienās Ortlieb gadā saražo vairāk nekā miljonu somu un citu ūdensdrošu izstrādājumu.

Šodien pirmdiena, vismaz pēc sajūtām. Sakrāmējāmie laicīgi, pat telts gandrīz izžāvēta. Ar mums brauks arī Egīls, jo loderi atšķirībā no pārējo grupām brauc saprātīgā tempā. Egīls gan ir slims, viņam temperatūra un tek deguns.

Pa ceļam satiekam vēl vienu grupiņu ar elektroriteniem, bet pa starpam arī kāds parastais. Pie veikala drusku aprunājamies, braucot piecsimt kilometrus astoņās dienās, guļot četrus zvaigžņu viesnīcās, ēdot trīs reizes dienā, kritušos savāc ar busiņu, manam sarunas biedram esot septiņdesmitčetri gadi, un braucot ar parasto riteni. Pēc kāda laiciņa redzam, ka savāc busiņā arī šo kompāniju, tā jau ir - karsts, kalnains, un droši vien visas ēdienreizes pēc grafika.

Braucam diezgan lielā

tempā, ir kāpumi un gari serpentīni lejā, ēniņā atpūšamies un ēdam brokastu maizītes un olas.

Vienā pieturā Arnim nevieksmīgi uzdūrās uz asa zara, un riepa pušū, rezerves kamera arī caura, labi ka bija ko iedot. Turpat blakus bulciņu ceptuve, tur iepērkam launagu. Karstāko laiku pavadām pie jūras, dzeram alu, peldamies, baudām Albānijas kūrtu. Viņa sūdzās, ka nevarot nobremzēt, pamēģinu nobraukt vienu serpentīnu, un saprotu, ka ar tādām bremzēm braukt var tikai bezgalvi, tas ir tāpat, kā pa sarkano slalom trasi villt ar koka distancenēm, vēlāk bremzes gandrīz pazuda, meklēsim rīt kādu servisu, domāsim ko darīt, es jau ieteiktu nokrāsot zaļu un uzdāvināt kādam Albānim, un nopirkt kaut ko labāku vietā.

Komunisms Albānijā

Albānijā komunistiskais režīms sākās pēc Otrā pasaules kara un turpinājās līdz 1990. gadu sākumam, lielāko daļu šī perioda valsti vadot Enveram Hodžam. Viņa laikā Albānija kļuva par vienu no izolētākajām valstīm Eiropā, pakāpeniski saraujot attiecības gan ar Dienvidslāviju un Padomju Savienību, gan vēlāk arī ar Ķīnu. Valsts ekonomika tika centralizēta, lauksaimniecība kolektivizēta, bet rūpnīcas, noliktavas un saimniecību ēkas bieži tika būvētas vienkāršā, utilitārā stilā. Režīms asi ierobežoja reliģiju, privātīpašumu, ceļošanu un

politisko brīvību, bet slepen policija Sigurimi rūpīgi uzraudzīja sabiedrību. Īpaši raksturīgi Albānijas ainavai kļuva simtiem tūkstošu betona bunkuru, kas tika celti, baidoties no ārēja iebrukuma. Pēc komunisma sabrukuma daudzas valsts saimniecības, militārie objekti un rūpniecības ēkas tika pamestas, jo jaunajā ekonomikā tām vairs nebija pielietojuma. Tāpēc arī mūsdienās Albānijas laukos un pilsētu nomalēs bieži var sastapt šādas pussabrukušas būves, kas kļuvušas par redzamu komunistiskā perioda mantojumu.

Caura riepa

Pie pils mūriem satiekam Gulbjus, viņi dzīvoja viesnīcā, tāpēc nav tik spirti, kā telšinieki, viņus nepagaidot, maucam uz divdesmit kilometru attālo kempingu. Pēdējie kilometri pa kazu takām, nav viegli, bet ciešami, braucam gar jūras krastu un vērojam skaisto saulrietu. Vakariņās garšīga zupa un saldaiss, kempings tāds pussavaļas, dušas ūdens sāļš no jūras, bet tā ir baigi ok, te tādi kempingi vispār vairāki, tomēr ar busu tur būtu grūti aizbraukt. Otrajā Albānijas grupā negadījums, brauca bez ķiveres un nokrita, kaut kas salauzts, smadzeņu satricinājums, cerams, ka viss būs labi. Gulbji nav un nav, divu kilometru kazu taku jau brauc vairāk par stundu, braucu pa tumsu pretīm, esot drusku nomaldījušies un aizdevušies kādu gabalu pa gājēju taku, viss jau labi, tik saguruši.

Pludmales

Albānijas piekraste stiepjas gar Adrijas un Jonijas jūru, piedāvājot gan plašas smilšu pludmales, gan nelielus oļu līcus starp kalniem. Īpaši iespaidīga ir Albānijas Rivjēra valsts dienvidos, kur kalnu nogāzes bieži pienāk gandrīz līdz pašai jūrai. Ūdens šeit vasarā ir silts un daudzviet ļoti dzidrs, bet piekraste joprojām saglabā mazliet mežonīgāku raksturu nekā daudzos populāros Vidusjūras kūrortos. Blakus modernām viesnīcām un pludmales bāriem iespējams atrast arī vienkāršas vietējo atpūtas vietas, zvejnieku laivas un klusākus līcus. Tieši kalnu, zilās jūras un nesteidzīgās piekrastes dzīves kombinācija veido Albānijas pludmaļu īpašo raksturu.

Himare – Vlora

14.septembris – vienpadsmitā diena

Pirms izbraukšanas sataisām Vijas riteņa bremzes, priekšējās vispār bija pazudušas, labi, ka viņa no dzelzs, iztur visus pārbaudījumus, ja nav bremžu, noskrien no kalna rikšiem.

Desmit kilometrus pabraucam atpakaļ pa to pašu ceļu pa kuru atbraucām, jo tā tiekam uz viena smuka serpentina, plus tas, ka mazāk augstuma metri, bet vairāk kopējie kilometri. Citi gaž pa taisno, daži ved riteņus ar Andri un paši ar auto uz kalna virsotni. Pirms izbraukšanas sataisām Vijas riteņa bremzes, priekšējās vispār bija pazudušas, labi, ka viņa no dzelzs, iztur visus pārbaudījumus, ja nav bremžu, noskrien no kalna rikšiem. Saule cepina diezgan pamatīgi, un brauciens kalnā pamazām izsūc pēdējos spēkus. No brokastīm esam, kā parasti, savākuši olas un maizītes, tās pa ceļam arī apēdam. Virsotnes ciematā kafejnīca, tur ar džipiem tiek atvesti plezīra ekskursanti, un tie tur ēd pusdienas, noprasm, vai arī mēs varam ko dabūt, bet ceļņiks, kā Michelin restorānā, un nevajag ar, līdz ir daudz pārtikas, tik aizeju uz otro kafejnīcu nopirkt aliņu par divsimt lekiem, jeb aptuveni diviem euro. Nobrauciens nav nemaz vieglāks par uzbraucienu, kas bija ar asfaltu, te grants ceļi, tas reizēm tik stāvs un akmeņains, ka pat lāgā nobraukt nevar, toties atkritumu apkārt nav, un sajūtas, kā autentiskos Albānijas laukos. Pa ceļam pieturam pie ceļmalas kafejnīcas upes krastā, ar Arni pat aizejam atvēsināties, ūdens likās pat siltāks nekā jūrā. Vispār tie kilometri šodien daudz, un kaut kā jūtu, ka trūkst jaudas, arī Areta sūdzas par sliktu dūšu, iespējams vakar pārpūlējusies un pārkarsusi. Ieskrienam veikalā pēc nektariņiem, turpat tos noēdam, ūdeni arī nopērkam, vispār tie veikali tādi patukši, nevar salīdzināt ar Korfu salas grieķu veikaliem.

Turpat uz ielas guļ sunitis, apkārt lido mušas, laikam tikko kā nomiris, vēl divi skatās uz mums, bet izņemot nektariņus, nav lāgā ko iedot.

Kempingā iebraucam pavēlu, sagaida mūs ar aplausiem, jā tiešām bija pasmagi, un vēl pēdējā stunda pa pilsētu tumsā.

Ši naktsmitne salīdzinot ar iepriekšējo – īsts luksuss, dušas vien tāds spiediens, kādu nevienā kempingā, pat Šveicē neesmu redzējis.

Pēc vakariņām, kas pēc saraksta bija jātaisa Arnim, parādās diskusija, ko darīt tālāk, vai braukt uz simts kilometru attālo junesko pilsētiņu un visticamāk neko neredzētu, vai izlaist to likumu, un apskatīt šo apkārti, rīt redzēsim, kāds būs verdikts.

Birra Korça ir vecākā alus darītava Albānijā – tā dibināta jau 1928. gadā Korčē pilsētā. Interesanti, ka alus tiek brūvēts, izmantojot ūdeni no Moravas kalniem, kas tiek uzskatīts par vienu no tā raksturīgās garšas noslēpumiem.

Vlora

15.septembris – divpadsmitā diena

Tā arī nesapratu, bet laikam, tad kāda grupiņa aizbrauca, droši vien, ka gules viesnīca.

Vakar spraigas diskusijas, ko darīt tālāk, kaut kā katru dienu, kā sporta nometnē, celies, paēd, sakravā mantiņas un mauc divpadsmit stundas ar riteni, tad paēd, iekārto nometni, nomazgājies, kam vēl spēka iet tusēties, brīnums, ka vispār varam vēl kājas pavilkt. Apmēram divdesmit procentu no grupas grib braukt tālāk, astoņdesmit grib palikt, un kempings arī ļoti labs, tāpat vakar pa tumsu atkūlamies, ne pilsētu apskatījām, ne uz jūru aizgājām, plus tā nākošā pilsēta apmēram pēc simts kilometriem, kāda jēga braukt, ja tāpat neko neredzēsim.

Tā arī nesapratu, bet laikam, tad kāda grupiņa aizbrauca, droši vien, ka gulēs viesnīcā.

Mēs no rīta izmazgājām šādus tādus veļas gabalus, tad ar ričukiem aizbraucām uz klosteri, pēc tam pludmale un vecpilsēta. Visi tādi vēl apdulluši, grūti savākties, it īpaši svešā pilsētā. Vairākas reizes mainām naudu, apēdam kruasānu un izdzeram otro kafiju. Daīga ar Juri aizbrauc atpakaļ uz kempingu, mēs sešatā noīrējam motoreni un aizbraucam apskatīt alu. No sākuma prasīja četrdesmitpiecus euro no personas, beigās palikām pie trīsdesmit, gan jau vēl varētu runāt, bet ir labi.

Tā jau pasākums ar laivu foršs, maza pārmaiņa no velobraukšanas, tomēr lielā ātrumā, kad braucam, sitieni pret viļņiem nav diez ko patīkami, un cik redzēju nevienā laivā neviens nevalkā glābšanas vesti. Pludmalītē, kur pietājam mājupceļā, nopeldamies, turpat tūsē tāds krieviski runājošo bariņš, uzvedās tieši, kā pēc viņu standartiem, pat izvilka tumbiņu un uzgrieza savu muzonu, ko ātri gan dabūja pieklusināt, jo kāds aizrādīja. Ja kādreiz man bija puslīdz neitrāla attieksme, tad tagad redzot šādus krievzemes tūristus, man kaut kā gribās turēties no viņiem pa gabalu.

Sargi no ostas nēlaiž laukā, prasa kāds laivas nosaukums, labi, ka kapteinis brauc mājās, un mūs izlaiž, iespējams, ka gribēja izspiest kādu papildus piķīti.

Vlora - Divjakē

16.septembris - trīspadsmitā diena

Kaut kad padrāžas garām superkomanda, riepās vien tik nošvirkst. Un tad jau mūs panāk Gulbji.

Andris M. vakar saindējies, Jānis arī bijis tajā pašā restorānā, un tāpat nav labi. Pa nakti Daiga sāk staigāt, briest sūdi, uzreiz nepalīdz nevienas zālītes. Vija to troksni nevar izturēt, iet vienkārši mazgāties, jo šajā kempingā ūdens netrūkst, silts un nāk ar tādu spiedienu, ka vienkārši kaifs stāvēt apakšā. No rīta, kad tiek apkopota situācija, ceļojuma biedri ir tik atsaucīgi, ka zāļu piedāvājums birst no visām pusēm. Sākumā izvēlamies maršrutu pa asfaltu, lai vieglāk, pārējai grupai teicām, lai mūs ar Daigu negaida, jo ātri nebrauksim. Juris ar Egīlu un vadoni Sindiju aizšauj pirmie, jo pienākusi Jura un Egīla kārta dežurēt, bet Sindijai saskan kustības ātrums. Gulbji, kā jau ierasts no rīta maina kameru. Lēnām noripinām pirmos kilometrus, ieejam aptiekā pēc probiotiķiem, kopā ar kolu - tā šodien Daigas degviela.

Netālu esošajā bulciņceptuvē jaunais albānis noprasa no kurienes esam, un pēkšņi sāk teikt labdien un paldies mūsu mēlē, izrādās pagājušajā gadā esot bijis Liepājā uz ralliju.

Kaut kad padrāžas garām superkomanda, riepās vien tik nošvirkst. Un tad jau mūs panāk Gulbji.

Pusdienu laikā, kad saule sāk stipri karsēt, iebraucam restorānā paēst pusdienas, angļiski saprot tik dažus vārdus, bet visu atnes ātri un ir garšīgi, tik nedaudz par daudz, ļoti laipna apkalpošana. Protams visu laiku maksājam tik skaidrā, jo ar kartēm esot milzīga nodeva jāmaksā.

Pēc laiciņa nopērkam arbūzu, kuru turpat apēdam, sajūtas sireālas, piedomājot to vidi, kur to ēdam: dzelzceļa slīdes, atkritumi visapkārt, pamestas būdiņas, pa ielu sievietes stumj milzīgus ratus ar nenosakāma rakstura saturu, arbūza pārdevēji iedeva nazi un kastī uz kā sagriezt to, pēc tam atvilka šļūteni, lai nomazgātu muti.

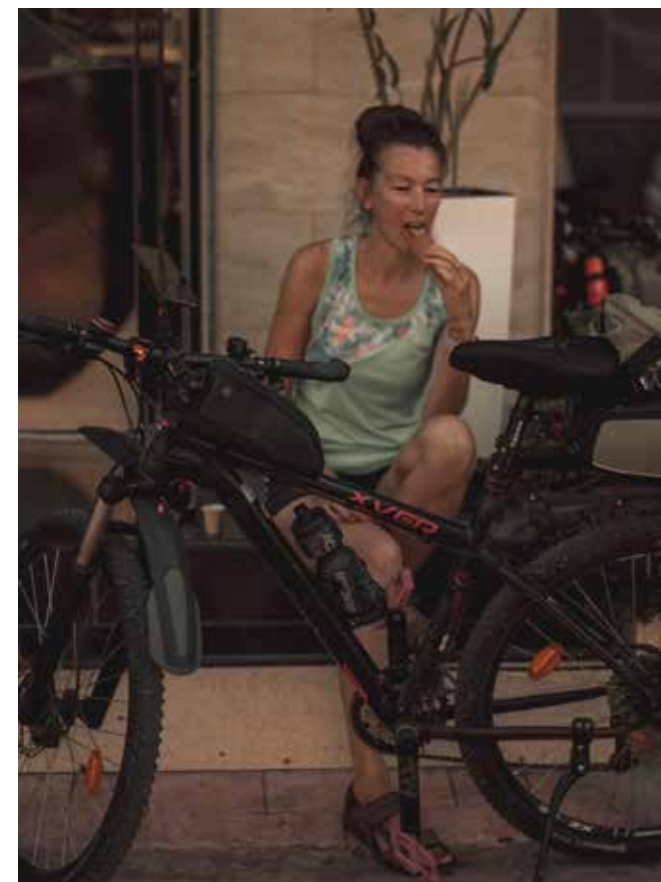
Kad esam pilsētas centrā parādās pat veloceliņš, un ir parki, mošeja, baznīca, iela ar visiem veikaliem, kā jau normālā valstī, apēdam pa saldējumam, te tāds maksā uz pusi lētāk nekā Korfu salā

Griekijā, bet saturs identisks.

Daigai viegli neiet, bet cīnās, labi, ka vakarā paliek drusku, drusku vēsāks ap divdesmitastoņiem grādiem. Kopā jānobrauc astoņdesmitčetri kilometri, forši, ka šodien gandrīz nav kalnu. Pēdējos padesmit kilometrus braucam pa grants ceļiem, garām milzīgam granātābolu laukam, kur čiepēji saskrien, kā zvirbuļi, man kaut kas no bērniības vēl palicis, un es nevaru ieiet svešā dārzā, pat, ja nav žoga un sargs ar suni.

Pie kempinga pēkšņi izskrien suns un klūp virsū Daigai, labi, ka uzblāvām, un redzot, ka esam vairāki, atkāpās tālāk krūmos. Jāņa kompānijai tāpat esot brukuši virsū suņi, un gribēdams spert ar kāju, nenovērtēja ātrumu un šauro graveļa stūri, pamatīgi novilcies, celis un roka nobrāzti.

Kempinga īpašnieks, redzēdams, ka esam baigais bars, un visi sabrauc ar dubļainiem riteņiem, kurus pēc tam vēl visi citīgi mazgā, noplēš papildus astoņdesmit euro, Andris nedaudz dusmīgs, bet, tā kā kompensācijā dabūjam puspiekabi ar arbūziem, ir labi. Vienīgi tualete uz visiem tik viena, cerams nebūs baigais sastrēgums.

Divjakē - Karavasta nacionālais parks atrodas Albānijas Adrijas jūras piekrastē un ir viens no nozīmīgākajiem mītrāju reģioniem valstī. Tā centrālā daļa ir Karavastas lagūna, ko no jūras atdala šaura smilšu josla un priežu meži. Parks ir īpaši slavens ar Dalmācijas pelikāniem, kuri šeit ligzdo un ir viena no retākajām Eiropas putnu sugām. Teritorijā sastopamas arī daudzas citas ūdensputnu, zivju un savvaļas dzīvnieku sugas.

DIVJAKĒ-DURRES

17.septembris - četrpadsmitā diena

Lai gan šādus tādus vārdus mums velta par ballīti, tomēr vairāk tautu uztrauc ūdens trūkums tualetē un vannasistabā un vēderi.

No rīta noskaņojums nometnē tāds jocīgs, sākumā nevar saprast vai tas no tās ālēšanās vakar, vai kas cits. Ceļojums iet uz beigām, tāpēc loderu banda ar Egļu un Agri priekšgalā uzrīko deju vakaru. Vietējie īpašnieki arī ar mums ietusē, uzciēnā ar krabjiem un rakiju, mēs vēl iepērkam šo to no viņu barčīka, skan jau paskaļi, bet ko tur vairs zaudēt. Andris gan atskrien pēc divpadsmitiem un atslēdz visu diskotēku, neko darīt. Lai gan šādus tādus vārdus mums velta par ballīti, tomēr vairāk tautu uztrauc ūdens trūkums tualetē un vannasistabā un vēderi. Slimnieku skaits šorīt strauji pieaug, un drīz vien mums pašiem aprūkstās zāļu, ko pārējiem piedāvāt. Aptiekā smektas nav, citas zāles nepērkam pagaidām. Mūsu grupiņā trīs vājinieki, ēst neko neēd, brauc uz rezervēm, dažam spēcīgāki simptomi, dažam drusku vieglāk, bet nu ir maziņš pzd. Pusdienas paēdam vienā caurbraucošā pilsētiņas ēdnīcā, to mums ierāda vietējais onkulis, kuru uzrunāju, viņš dažus vārdus zina krieviski, jo mācījies to skolā, un cik sapratu dienējis, iespējams Kēninsbergā. Par pusdienām samaksājām nedaudz virs diviem euro, ļoti garšīgi.

Kūrorta pilsētiņa Durres

Šonakt nakšņojam Durres pilsētiņā, esam netālu no lidostas. Te jau redzamas gan biezo villas, gan viesnīcas, ir veloceliņi, veikalos cenas dārgākas nedaudz. Tomēr ar riteni braucot sitās degunā ik pa laikam atkritumu smārds, un, ja pludmalē mājas priekša smuka un sakārtota, tad iebraucot dziļāk aizpalmā var jau būt getliņi. Suņus redz ik pa laikam, bet lielākoties tie izskatās pēc bomžiem. Naktis to vien dzird, kā pārtikušākie suņi rej, bet nabadzīgākie gaudo lielos baros, kopā ar gaiļiem un tītariem. Šovakar nometnes pēdējās vakariņas, balvu par izcilāko sniegumu saņem Margeviči par karbonādēm un boli. Svinam Jautrītei dzimēni, bet nu diezgan pašvaki, jo gandrīz katrs orrais saķēris vēdera zarazu un vai nu ir sliktā dūša, vai ātras kājas. Rīt mūs filmēs vietējā pašvaldība, par to tad arī rīt, vairāk jādomā par to, ka lidmašīnā ir tikai divas tualetes un ne visu lidojuma laiku tās ir pieejamas.

SELFIJS

Tiek lēsts, ka pasaulē ik dienu tiek uzņemti vairāk nekā 100 miljoni selfiju, bet precīza skaita nav, jo lielākā daļa nekad netiek publicēta. Vārds "selfie" pirmoreiz internetā parādījās Austrālijā 2002. gadā, bet 2013. gadā Oxford Dictionaries to pasludināja par gada vārdu. Par vienu no pirmajiem fotogrāfiskajiem pašportretiem uzskata amerikāņu Roberta Kornēliusa 1839. gadā uzņemto attēlu.

Tuvojamies lidostai, tātad drīz lidosim mājās

PASEDEŠANA

Cilvēks ir radīts kustībai, bet kaut kādā brīdī izgudroja krēslu — un viss aizgāja greizi. Mūsdienās daudzi pavada sēžot vairāk nekā pusi nomoda laika.

SUŅI BEZ MAJĀM

Pasaulē dzīvo simtiem miljonu suņu, un ievērojama daļa no tiem nepieder nevienam konkrētam saimniekam.

TŪRISTS

Tomass Kuks, 1841. gadā Anglijā noorganizēja grupas braucienu ar vilcienu. Kopš tā laika cilvēce ir nonākusi līdz tam, ka dažās vietās grūtāk ir nofotografēt paminekli nekā citus tūristus.

DRUPAS

Senās drupas ne vienmēr saglabājušas tikai laika un karu dēļ — gadsimtiem ilgi tās bieži tika izmantotas kā bezmaksas būvmateriālu noliktavas

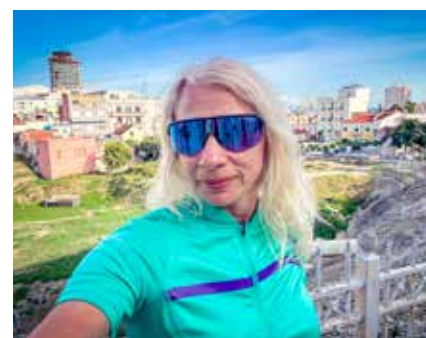
MAKŠĶERĒŠANA

Cilvēki zivis ķēruši jau desmitiem tūkstošu gadu — Japānā atrasti vairāk nekā 20 000 gadu veci makšķerāķi

LAUNAGS

Leģenda vēsta, ka angļu pēcpusdienas tējas tradīciju 19. gadsimtā popularizēja Bedfordas hercogiene Anna, kurai vienkārši kļuva izsalkusi starp pusdienām un vakariņām.

VELOKREKLS

Velokrekls ir pieguļošs ritenbraucēja "kaujas tērps" — košs, elpojošs un ar kabatām mugurā visam, bez kā uz ceļa it kā nevar izdzīvot.

CEĻMALU TIRDZNIECĪBA

Te darbojas vienkāršs princips — ja pie stenda apstājas vietējie, pastāv laba iespēja, ka prece tiešām ir tā vērtā.

NAKTS APGAISMOJUMS

Pirmais plašais elektriskais ielu apgaismojums Eiropas pilsētās sāka parādīties 19. gadsimta beigās, būtiski mainot cilvēku dzīvi pēc saulrieta.

Durres – Tirāna

18.septembris – piecpadsmītā diena

DURRES

Šodien grūta diena, no rīta filmēšanās, vakarā nakts lidojums uz mājām, ņemot vēl vērā nogurumu un kopējo veselības stāvokli, visu cieņu, ka astoņos trīsdesmi, kā Andris vakar teica, kad sāksoties klipa filmēšana, visi stāv ierindā, kā šitiki. Pēc jautājuma, vai ir kāds no grupas, kam šajā ceļojumā nav bijušas veselības problēmas, tad kautrīgi daži tikai roku paceļ. Pēc manām domām viens no iespējamiem iemesliem vēdera problēmām, bija ūdens, kuru ņēma ceļmalās, es tādu centos nedzert, tikai veikalā pirkto, kas arī bija salīdzinoši lēts. Atbrauca arī policijas auto, lai brauktu kolonai pa priekšu, tā salīdzinoši dinamiski un ātri rādām ko mākam. Pēc filmēšanas kādu laiku pat policija mūs vēl pavada no pilsētas, uz šosejas tomēr liela satiksme, un daudz drošāk būtu bijusi arī, ja būtu otra, kolonas noslēgumā, jo Egīlam viens dzīgits no aizmugures pat uzsita ar spoguļi pa stūri, labi, ka nenokrita. Tā jau viņš nebija vesels pusi ceļojuma, bet nenosačķoja nevienu dienu, pat aizvakardienas ballītē dancoja, kā prieks, un pateicoties viņam arī tās dejas praktiski iesākās. Lai gan īsā diena, tomēr savi piecdesmit kilometru jānobrauc, lidostā karstajā pusdienu laikā satinam riteņus, pārģērbjamies, somas atstājam pie Muhameda par trīs eiro, un ar autobusu braucam uz Tirānu. Šodien vispār tā pilsēta mums patīk daudz vairāk, sameklējam restorānu, kur veselie kārtīgi paēd, slimie tik noskatās ar baltu aci, vispār diezgan traki, ka tā.

Pēc tam uzkāpjām pirmādā, foto pa labi un pa kreisi, kamēr Daigai spēki beidzās pilnībā, jo ēsts nav divas dienas, sameklējam aptieku, un iepērkam vēl ogļiti un vēderzāles, un steberējam uz autobusu. Vakars ir tik jauks, ka drausmīgi žēl, ka nevaram patusēt ilgāk. Pārējā lode-ru banda, gan blandās līdz pilnai tumsai, un tad tikai laiž uz lidostu.

Vakars paiet mocoties pa lidostu, un iztērējot pēdējos lekus. Cenas, kā jau visās lidostās trīs līdz piecas reizes lielākas, nekā parastajās kafejnīcās un veikalos. Gudrākie gan bija paņēmuši viesnīcas numuriņus, kad es par to vakar ierunājos, man īsti neviens nepiebalso-

ja, un arī interneta man lāgā nebija, tāpēc gāju “vieglāko” un lētāko ceļu.

Izlidojam ar mazu nokavēšanos, un ap astoņos rītā, tik braucam ar Bolt mājup. Daigu ar somām iestopēju pie Elgas, viņai mašīna, kā kuģis, īres mašīnītes ir daudz mazākas. Palīdzu vēl Jautrītes bariņam nofraktēt tos pašus Bolt auto, jo kaut kā izsaukt tak-sometru viņiem nesanāk.

Jurim iesaku braukt pa apvedceļu, jo satiksme pilsētā liela, un tomēr pārbrauciens bija samērā smags.

LODERI

Tā mūs nokristīja Margēviču banda vienā no dienas atpūtas reizēm. Jā diezgan trāpīgs nosaukums, jo galvenais mūsu ceļošanas stila motīvs, ir lieki nesteigties, bet izbaudīt katru, tik īsā atvaļinājuma dienu un momentu. Tas nozīmē, ka cenšamies braukt komfortablā ātrumā, bieži apstājoties, lai atpūstos, paēstu, padzertos, parunātu vai nofotografētos. Par katru cenu necenšamies apskatīt pēc iespējas vairāk objektus vai sakrāt maksimāli daudz kilometrus, vai atrast pašus grūtākos uzbraucienus, vai lielākos dubļus. Ir tāds latīņu izteiciens “Festina lente”, jeb tulkotumā “steidzies lēnām”, domāju mūsu grupai ir kaut kas no tā, un tas rada to harmoniju un veloprieku. Ievērojot šādu braukšanas ritmu, mēs gan nobraucam savā tempā visu maršrutu, un dažreiz pat vairāk, uzkrājam daudz pozitīvu iespaidu un emociju, kā arī bieži vien atliek enerģija un laiks, lai vakarā pasēdētu, pačillotu, varbūt pat padejotu, kamēr dienas skrējēji ir tā pārguruši, ka spēku ir tikai tik daudz, lai uzpūstu nakts matracīti, bet varbūt viņiem tā arī vajag. Novēlu, lai katrs atrod to savu veidu un stilu, kā ceļot, jo galvenais, lai par paveikto ir prieks un gandarījums, un vēlme braukt nākošajos braucienos!

Paldies visiem, visiem ceļa biedriem, par izturību, kopā būšanu, sirsnību, asprātību u.t.t., Albānija bija ļoti skaista, bet nebūt viegla, daudziem iespējams viens no grūtākajiem velo ceļojumiem, it sevišķi ņemot vērā veselības problēmas un sadzīviskos apstākļus.

Paldies arī Andrim un Uldim par organizēšanu, par brokastīm un vakariņām, paldies vienkārši par to, ka vispār uzdrošinājaties kaut ko

tādu mums piedāvāt.

Līdz nākošajam piedzīvojumam!!!

VELOŽURNĀLS Nr.10

CEĻOJUMA PIEZĪMES PAR ALBĀNIJU